

Starček úzkolistý rostlinou roku 2025

Praha, 22. ledna 2025

Česká botanická společnost vyhlásila rostlinou roku 2025 starček úzkolistý (*Senecio inaequidens*), invazní druh pocházející z jižní Afriky. V České republice se poprvé objevil koncem 90. let minulého století. Rychlost jeho šíření a možné negativní dopady na přírodní stanoviště i zdraví zvířat a lidí z něj činí vážnou hrozbu.

„Vyhlášením starčku úzkolistého rostlinou roku chceme upozornit na problematiku rostlinných invazí a jejich vliv na přírodu i společnost. Je to příležitost vzdělávat veřejnost a motivovat ji k ochraně naší biodiverzity,“ uvedl předseda České botanické společnosti, prof. Milan Chytrý.

květenství starčku úzkolistého, autor: Ivan Bílek, [CC BY 3.0 CZ](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/cz/)

Starček úzkolistý: nezvaný host naší přírody

Starček úzkolistý se do Evropy dostal omylem spolu s ovčí vlnou a jeho první výskyty byly zaznamenány v Německu na konci 19. století. V České republice byl poprvé zaznamenán v Děčíně v roce 1997. Od té doby se šíří zejména podél silnic a železnic a bohužel začíná pronikat i do přírodních biotopů.

Tato nápadná žlutě kvetoucí rostlina se dokáže přizpůsobit různým podmínkám a vytvářet rozsáhlé jednodruhové porosty. Obsahuje toxické pyrolizidinové alkaloidy, které představují riziko pro pasená zvířata a mohou se dostat i do mléka a medu.

Rostlina roku 2025: osvěta a výzva k akci

„Starček úzkolistý je příkladem invazního druhu, který ohrožuje nejen ekosystémy, ale také zdraví hospodářských zvířat a lidí. Je nezbytné informovat veřejnost o rizicích, která přináší. Rozroste-li se na přírodních stanovištích, může představovat vážný problém,“ varuje invazní biolog prof. Petr Pyšek.

Česká botanická společnost proto vyzývá veřejnost, aby pomohla s mapováním výskytu této invazní rostliny, například prostřednictvím k tomu zřízeného projektu v aplikaci iNaturalist.org. Kromě toho budou v průběhu roku 2025 zveřejněny popularizační články a proběhnou přednášky a exkurze.

Více informací a plánované akce konané v souvislosti s “Rostlinou roku” naleznete na webových stránkách České botanické společnosti (https://botanospol.cz/cs/rostlina_roku).

Základní informace o druhu

starček úzkolistý (*Senecio inaequidens*)

čeleď: hvězdnicovité (*Asteraceae*)

kvete: červen až listopad

stanoviště: okraje komunikací, nádraží, nevyužívané plochy, skládky zeminy, náplavy vodních toků, výsypky; proniká však i do přírodních biotopů

rozšíření v ČR: nejčastěji v nížinách, zejména podél silnic a železnic

starček úzkolistý na typickém stanovišti, autor: Petr Koutecký, CC BY 3.0 CZ ▶

Kontakty:

Prof. RNDr. Petr Pyšek, CSc. (kontakt pro média)

Botanický ústav AV ČR, Průhonice

E-mail: petr.pysek@ibot.cas.cz | Tel.: 271 015 266

Mgr. Zdeněk Kaplan, Ph.D. (koordinátor mapování)

Botanický ústav AV ČR, Průhonice

E-mail: kaplan@ibot.cas.cz | Tel.: 737 753 733

Odkazy:

karta druhu starček úzkolistý v databázi Pladias:

<https://pladias.cz/taxon/overview/Senecio%20inaequidens>

karta druhu starček úzkolistý na stránkách Moravskoslezské pobočky ČBS:

<https://www.ms-cbs.cz/karty-druhu/senecio-inaequidens-starcek-uzkolisty/>

projekt "Mapování starčku úzkolistého" na portále iNaturalist.org:

<https://www.inaturalist.org/projects/mapovani-starcku-uzkolisteho>

informace o druhu starček úzkolistých na stránkách NaturaBohemica.cz:

<http://www.naturabohemica.cz/senecio-inaequidens/>

Česká botanická společnost, z. s.

Benátská 2, 128 00 Praha 2

IČO: 00444553

webové stránky: <https://botanospol.cz/cs>

e-mail: sekretariat@botanospol.cz

Spolek zapsaný u Městského soudu v Praze, odd. L, vložka 1119